

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/2 évre 20 kor.,
1/4 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felolós szerkesztő: Dr. Weisz Ignác.
Szerkesztő: Győri Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon : 177.

Megoldás előtt.

Brassó, nov. 16.

A döntés közvetlen küszöbére értünk. A király fogadta a magyar politikai világ vezető egyéniségeit, Wekerle Sándor miniszterelnököt, Kossuth Ferencet és gróf Andrássy Gyulát. Az audienciákról egyelőre nincsen hír. Bizonyos csak annyi, hogy döntés még nem történt. A külsőségek arra vallanak, hogy a válság békés és alkotmányos megoldásának még nagyok, de már nem leküzdhetetlenek a nehézségei.

Erre vall elsősorban azon körülmény, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök, akinek vasárnap már volt alkalma, hogy a királynak jelentést és előterjesztést tegyen, gróf Andrássy Gyula és Kossuth Ferenc összesen három óra hosszat tartó audienciája után újból meghívást kapott az uralkodóhoz.

Illetékes helyről eredő információk szerint a király azt a kívánságát fejezte ki, hogy a kibontakozásra irányuló tárgyalásokat folytassák. A kormány tagjai ezért visszatértek Budapestre.

A tárgyalások gyors és eredményes befejezéssel kecsegtetnek. Itthon legalább a parlamenti és pártközi helyzet teljesen megérett a döntésre. Az ország Kossuth Ferenc mellett nyilatkozik meg s így bizonyos, hogy a kibontakozás, amely a kormány tagjainak ellenjegyzésével történik, tartós és biztos alapokon nyugvó békét teremti.

Kossuth Ferenc bécsi útja előtt rendkívül nagyérdékű nyilatkozatot tett a politikai helyzetről, ahogyan az a függetlenségi párt kettéválásával alakult.

A miniszter elsőbben is azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a párt-egység megbomlása nem lesz káros hatással a függetlenségi törekvésekre, mégis természetes, hogy hosszabb időre visszaveti a függetlenségi pártot az előnyomulás útján.

Ezután szombaszállt Kossuth azzal a szemrehányással, hogy a szakadást ő idézte elő. Furesa volna, hogy midőn két indítvány fekszik a párt előtt, egyik a pártvezéré, a másik egy párttagé, a vezér szakítsa ketté a pártot azzal, hogy nem vetette magát alá a párttagnak, nem pedig a párttag azzal, hogy nem vetette magát alá a

pártvezérnek. A miniszter még elítélte a modort, amelylyel a függetlenségi pártok egymásra törnek, aztán ezeket mondta:

— A kibontakozásra remény mindaddig van, míg a király el nem fogadja annak a kormányynak a lemondását, amelynek minden tagja, bár nem ugyanazon az alapon, de határozottan kijelentette, hogy kellő nemzeti engedmények nélkül kormányozni nem vállalkozik.

Brassó, nov. 16.

Mégegyszer Kossuth és Sztérenyi balesetéről.

Kedd reggeli lapunk telefon jelentésében röviden megemlítettük, hogy Kossuth és Sztérenyi kocsiját kellemetlen baleset érte, miközben a miniszter az államtitkár kíséretében Bécsben a Sacherba hajtatott ebédre.

A balesetről a Magyar Hírlap Bécsbe küldött tudósítója, aki szemtanúja volt a dolognak a következőkben emlékezik meg lapjában.

Bécs, nov. 15.

Délután két óra után öt perccel Kossuth Ferenc miniszter Sztérenyi József államtitkár kíséretében a Sacherba hajtatott ebédre. Amint a Bankgasseből, ahol a Magyar Ház van, a Petrarca-gasseba fordultak, a Landhausgasse keresztezésénél egy két-

A „BRASSÓI LAPOK” tárcája.

Dolorosa.

Irta: SÁMUEL HERMIN.

„Boldogok a nagyravágók, akiket sikereik kielégítenek! Boldogok az élvezet hajhászok, akik csak szórakozni akarnak! De jaj annak, akinek szíve van! Mert bizony épp a szívbéli gazdagság az, minek az ember legkevesebb hasznát veszi egész életében!”

Csengettek. Hatalmas rázkodás és a vonat elhagyta az állomást. — Vitt, vitt ki az életbe, az életbe; a hazugságok birodalmába. — Új életet kezdeni, harcolni, nem az elemekkel, mert ezekről gondoskodott a nagy alkotó Erő, ellenelemmel megsemmisíteni, vagy ellensúlyozni rombolását; tehát az élettel, emberrel kell megküzdenem! Ha elég erős vagy, tanítják a filozófusok, fönn maradsz, ha gyenge — letipornak, megsemmisítenek!

Ez az élet! — Egy életen keresztül küzdeni, harcolni — anélkül, hogy tudnám a végoált, ah igen — egy sir! Igen ez az élet és mégis hány ember él egy ember ölön keresztül anélkül, hogy tudná, miért is élt tulajdonképpen. — Szegény proletár mi jut neked az életből; egy kis kenyér, éhséged — egy kis víz, szomjúságod lecsillapítására. — Lelked örökös sötétségben él!

Szegény anyám, hányszor mondtad, hogy szép az élet, szép minden, ami benne van. Jók az emberek, csak én is legyek jó. — Mikor már nagyon fáztam és éheztem; igen reád élet, hogy megismerjelek mert nekem csak szürkeséget mutattál és végtelen ürt, akkor újból azt mondtad és biztattál; hogy csak azután lesz szép az élet, ismerjem meg csak jobban. — És én undorodom, utálom, mert minden benne hazugság!

Büzhödt mocsárhoz hasonlítottad az angolok nagy dramaturg írója a világot. Igaza volt, mert ki nem fél, ki nem utál, a mocsárban gázolni, azé az élet, mentől mélyebben, mentől bátrabban süllyed a mocsár-

ban, annál inkább biztosítja magának az ugynevezett „jó életet”. — Igen, ez az élet!

Pedig, ha nézem a nagy természetet, igen, akkor szeretem az életet. Szeretem az őszi, szeretem a telet, tavasz és nyár ilyenkor az életem. Ha esténként nézem az eget csillag miriádjaival, vagy kimegyek az erdőbe reggel korán, pásztorfiu nyáját terelgeti, — a madarak dallal köszöntik a világot. Ez élet szép, és igaz! Ilyenkor tarka virággal ékesítem magam, ugrálni, tapsolni tudok; kacajomtól csak úgy cseng az erdő. — Mire a nap a hegyek mögé került, pásztorfiu furulyázva kísérté nyáját, majd a hegy tulsó oldalára ment, engem nézett, nekem furulyázott; majd hozzám mentem, leültem a gyepe mellett. Mire besötétedett elváltunk egymástól. — „Holnap, ha a nap feljön, újból itt leszek.” És mikor a nap előbujt a hegyekből — a fülemile szólt, én már ott voltam. — Mit láttam? A pásztorfiu furulyázott egy pásztorfiúnak, nem nekem, őt ölelte, őt csókolta már, nem engem. — „Hát te is hazudsz!”

Transsylvània étterem és kávéház.

Elegáns berendezés; általános elismert kitűnő konyha; természetes erdélyi borok; pontos kiszolgálás! — A kávéházban naponta DICK GYURI közkedvelt zenekara játszik.

fogatu Landauer kocsí nyilsebesen hajtó Kossuth kocsijának. Mi újságírók, a Magyar Ház kapujából mintegy kétszáz lépésnyiről rémülten láttuk a két kocsí összeütközésének bekövetkezését. Láttuk, hogy a kocsí rudja Kossuth hintájának oldalába furódik. Oda futottunk. Halász Lajos képviselő volt az első, aki Kossuth kocsijához ért. Ebben a pillanatban már Kossuth is kilépett a fogat jobb ajtaján, Sztérényi József államtitkár pedig a bal ajtón. Megállapítottuk, hogy egyiküknek sem történt baja, csak a kocsí rudja zúzódott össze a hintó bal ablakát, amely mellett Sztérényi József ült, törte be a kocsi rud. Kossuth Ferencz mindjárt tréfára fogta a dolgot:

— Látják uraim — így szólt — minő baj történhetik egy Ausztriával való összeütközés következtében.

Szatmári Mór képviselő ezt jegyezte meg rá:

— A magyar alkotmány már kiállta a próbát.

Előkerült a rendőr is. Kossuth megnyugtatta, hogy baj nem történt. A rendőr felvette a tényállást és megállapította, hogy az összeütközés okozója Seibel bérkocsis alkalmazottja.

Kossuth Ferencz miniszter és Sztérényi József államtitkár visszaszálltak a kocsiba a Sacherbe hajtattak, hogy jött várják meg a királytól visszajövő Wekerle miniszterelnököt. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter és Zichy Aladár gróf miniszter már ott voltak.

A Justh-párt és a nemzetiségek.

Politikai körökben itt-ott tulzott jelentőséget tulajdonítottak annak, hogy a nemzetiségi csoport a képviselőház szombati ülésén történt szavazásokon a Justh-pártot

És most újból visszatérek hozzátok kulturemberek; az élet, a hazugságok kohóival ösztönöz — na élj!

Szerencsés pásztorfiu! Mily boldog vagy te! A te egedet nem borítja sötét felleg!

— Sirj, sirj, én velem te köszikla, már nem okoz örömet a természet sem a nagy kincstárával; hidegen hagy minden! Hiába kel fel a nap a hegyekből és aranyozza be a hegyekben nyuló kösziklákat és erdő, mező vidul a madarak dalától. — Egyedül én vagyok boldogtalan! Engem gyászba borít. — A hajnalpir, a hold feljött — minden gyászra emlékeztet.

Mikor zivatar van, hull az eső, az ég a sok felhőfoszlánytól teljesen sötét, gyászban van! — Ez az én életem, ilyen az én világom — sötét, sötét és gyászos.

Oh vigyél, vigyél életem hajója, hadd ismerjem meg az életet; de ha már sötét felhőkkel takartad életem egét, — egy vénkonyka napsugárt bocsáss azon keresztül, — csak annyit, hogy lássam, ismerjem — hol az igazság!

támogatta. A „Vasárnap” egyik munkatársa ezért kérdést intézett Polit Mihályhoz a csoport állásfoglalásának okáról. Polit Mihály válaszában mindenekelőtt megállapította, hogy a képviselőház elnökségének lemondásával nem a hetvenkét éves Papp Eleket, hanem őt illette volna meg a korelnökség, mert ő már idestova hetvenhét éves lesz, aztán így folytatta:

— A Justh-párt támogatásáról szó sem lehet, mert ennek tagjai az egyetlen Justh Gyula kivételével csak olyan türelmetlenek a nemzetiségi törekvésekkel szemben, mint Kossuth Ferencz hívei. Justh Gyuláról tudjuk, hogy őszinte híve a nemzetiségekkel való megbékélés eszméjének. Mégis nagy hiba, hogy Justh eddigi beszédeiben nem jelölte meg világosan és véglegesen álláspontját. Így soha sem hallottuk elítélő szavát a horvátországi állapotokról és a nemzetiségek ellen folytatott-hajszáról. A míg ez meg nem történik, a Justh-párt támogatása lehetetlen. Nem támogatjuk természetesen a többi pártot sem. Bizonyos, hogy most újból megkezdődik a versengés Budapest és Bécs között, a mi nyereségünk érdekében. Szóval helyzetünk most ugyanaz, mint volt az októberi diploma idején, a mikor szintén keresték barátságunkat.

Ipari életünk.

Brassó, nov. 16.

Az államok gazdasági fejlődésének léte alapja az ipar. Ahol erős, hatalmas ipar van, ott gazdag az állam és jómóduak maguk a polgárok is, mert az ipar megerősödését az általános vagyamosodás nyomán követi. Minden állam igyekszik is a maga iparát, iparosait a külföld versenyétől megóvni, a beviteli vámoknak is csak az a céljuk, hogy otthon az idegen versenyt lehetőleg kizárják olyan ágakban, melyeket a belföldi termelés képes kielégíteni. A beviteli védvámokkal szemben kiviteli vámok nincsenek, sőt kivitelnél nagyon sok cikk fuvarkezdvevényben részesül azért, hogy a fölösleges termelés külföldön elhelyezhető legyen és az árukat a szállítási költségek csak oly mérvben terheljék, hogy azok még azután is versenyképesek maradhassanak. De nem csupán az államok védik az iparosait, hanem védik a polgárok is, nem helyezik a külföldi gyártmányt a hazabeli elé, nem fokmérője a gazdagságnak az, ha valaki az ő szükségleteit külföldről hozatja.

Csak mi törődünk — édes keveset iparunkkal és tesszük lehetővé a külföldi beözönlést, (értve külföld alatt Ausztriát, mert fájdalom, a többi külföldi államokkal való összeköttetésünk figyelembe alig vehető és annak is nagyrésze Bécsen keresztül nyer lebonyolítást) csak nálunk, magyaroknál van meg az a szerencsétlen előítélet saját iparos fajtestvéreinkkel szemben.

Minálunk legtöbben a külföld után indulnak, női kalapokban és a ruhákban a bécsi és párisi divat, férfiruhákban az angol

divat járja és szinte természetesnek találjuk hogy külföldit vegyünk abból is, amit magyart találhatnánk. Száz közül alig kettő kérdezi meg vásárlás alkalmával, hogy magyar-e az áru, vagy külföldi és száz közül egy ha akad, aki híven kitart a magyar mellett.

Ennek a romboló közönynek a hatása megérinti iparunkon, iparosainkon. Nem becsüljük meg őket érdemük szerint, nem pártoljuk munkájukat annyira, mint azt a hazai iránti kötelességünk megkívánna és így iparosaink kénytelenek minden alkalmat felhasználni, hogy pályájukat más, biztosabb megélhetési móddal cseréljék föl.

Az ipar az összes gazdasági ágak között a legfüggetlenebb foglalkozás. Az iparos nincs röghöz kötve, szellemi tevékenységét korlátok nem akadályozzák, tanultságának értékesítésére tág tér van, mindenben érvényesítheti szabad akaratát. És mégis, csak végig kell kérdezni városunk köz és magánintézeti szolgálait, altiszteit: azoknak tekintélyes része iparosokból került ki. Egy közintézet által szolgál állásra kiírt pályázaton a pályázók 64%-a iparosmester és segéd volt.

Szomorú jelenség ez hazánk iparára nézve. Összetörő jövő fejlődésünkbe vetett hitünket, mert az ilyen esetek hazánkban általánosak. Iparosaink nagy részében nincs meg a hit, hogy küzdelmének valaha eredménye lehessen és ezért elveszíti pályája iránti szeretét, de ennek nagy részben magunk vagyunk az okai.

Nem csodálhatjuk iparosaink elcsüggedését, mert ha látjuk közönségünk jó részénél a velük szemben való közönyt, melldőzést, feltétlenül az iparosoknak kell igazat adnunk. Ha látjuk azt a társadalmi különválást, ami hazánkban honos, ismét csak az iparosoknak kell igazat adnunk és természetesnek találhatjuk, hogy a szülők fiaikat, nevelők örököseit nem nevelik iparos pályára, csupán kikerülhetetlen esetekben, mert itt a kishivatalnok magasabb társadalmi állást foglal el, mint az iparosok legnagyobb része, az ezüstszinóros altiszt tekintélyes ember, míg az iparossal nagyon sokszor kicsinylőleg bánnak.

De azért az iparos hitelét nagyon sokan veszik igénybe és ez is megölője hazánk iparának. A magyar embernek átka, hogy szükséges dolgokra nem szívesen költ pénzt és ahol csak kap, hitelt vesz igénybe. Ha pedig nem vásárol készpénzért, akkor azt nem szívesen, de annál hosszabb idő után fizeti meg. Az iparos kényszerítve van a kitelezésre, mert a készpénzzel fizetett munkájából nem tud megélni, míg itt a remény táplálja, ámbár igaz, hogy az nagyon sovány eledel és ez a remény csak részben és hosszú évek múlva váltható aprópénzre.

Végtelen sok bajjal, közönnnyel kell iparosainknak küzdeniök, amelyektől mi, a közönség megmenthetnők, ha egy kissé jobban szívünkre vennők az ő sorsukat.

CIRCUS STUTZBART a nyári szinkörben

Ma és naponta

Nagy nemzetközi díjbirkózások,

4000 korona kitűzött díjért,
amelyen a világ leghiresebb és legnagyobb birok mesterei vesznek részt.

Ma este mérköznek:

I-ső pár:

Sturm A. — Paul-Le-Bouehér

II-ik pár:

Peyrus — Paul-Le-Bouehér

Hitzler — Paul-Le-Bouehér

HIREK.

Brassó, nov. 16.

— **A brassói róm. kath. főgymnázium új igazgatója.** Egy Kolozsvárról tegnap későn este hozzánk érkezett távirat alapján már kedd reggeli lapunkban megírtuk, hogy a brassói róm. kath. főgymnázium igazgatói állását az erdélyi róm. kath. státus igazgató választmánya tegnapi ülésén Ágoston Lajos főgymnáziumi tanárral töltötte be. Ágoston Lajos igazgatóvá történt megbízásával a státus választmánya nagy érdemeket és hosszú, sikerekben gazdag közszolgálatot jutalmazott meg, olyan emberre bízva a brassói róm. kath. főgymnázium vezetését, aki városunk társadalmának bizalmát intakt jelleménél és európai műveltségénél fogva, amelyek a magas állásra predesztinálják, mindenképpen bírja. Összinté örömmel üdvözljük az új igazgatót azzal, hogy legyen hivatásának épp oly buzgó harcosa mint eddig, és őrizze meg elődeinek örökét, amelyek az ő igazságos szívében kell, hogy éppen olyan termékeny talajra találjanak, mint elődei szívében: a liberalizmust! És akkor csupa fegyvertársakra, barátokra és tisztelőkre talál ebben a városban.

— **Eljegyzés.** Dr. Weisz Gusztáv, a közkedvelt, fiatal brassói ügyvéd eljegyezte Gunst Margitot, Gunst Miklós, az „Utműtő” igazgatójának leányát Budapesten.

— **Esküvő.** Dr. Czeli Vilmos gyáros folyó hó 20-án tartja esküvőjét a belvárosi ág. evang. templomban Hiemisch Ferencz kir. tan. polgármester leányával, Annával.

— **Királyi képviselő az E. M. E. jubileumán.** Kolozsvárról írják: Az E. M. E. elnöksége tegnap hivatalos értesítést nyert arról, hogy ő Felsége a király a Múzeum Egyesület ötven éves örömmünnepeére képviselővel Losonczy gr. Bánffy György m. kir. főajtónállómestert bízta meg. A múzeum köreiben a legmagasabb elhatározás bizonyára annyi is nagyobb örömet fog kelteni, mert gr. Bánffy Györgynek magának is nagy érdemei vannak a múzeum-egyesületben. Már 1903-ban nemzetsége sok ezer darabot tartalmazó hatalmas levéltárát ajándékozta, az idén pedig a családjával rokon, kihalt iktári gr. Bethlen (a fejedelmi ág), a gr. Korda- és gyalakuti gr. Lázár családok egyesített levéltárait helyezte örök letétül az E. M. E. levéltárába. Adományainak és letételeinek száma mintegy 100,000 darab. Óriási, tanulságos, értékes anyag, melyből a fél Erdély községeknek és családjainak történetére derül világosság. Az egyesület a királyi képviselőjét bevonulásakor ünnepélyesen szándékozik fogadni.

— **Javító és pótló érettségi vizsgálatok.** A nagyszebeni tankerületi főigazgató tudtára adja az érdekelteknek, hogy az Érettségi Vizsgálati Utasítás 5.-ik paragrafusának megfelelően a f. évben, december hónapban saját elnöksége alatt tartandó gimnáziumi javító és pótló érettségi vizsgálatok helyéül a nagyszebeni állami főgimnáziumot, idejéről pedig december hó 6-ának reggeli 8 óráját tűzte ki.

— **Hamis hír a 2 millió felosztásáról.** A vidéki lapok nagy része — írja a Városok Lapja — a városokat illető 2 millió korona felosztásáról, illetve a múlt hó 25-én tartott kongresszusi állandó bizottság megállapodásáról a következő téves információ alapján hírt közölt. Ama városok, melyeknek pótdóója 10 százalékos terjed

segélyre nem szorulnak rá, tehát segélyben nem részesítendők. A 10—20 százalékkal bíró városok 1908. évi fedezeti hiányuknak 35 százalékat kapják segélyül, a 21—30 százalékos pótdóóval bírók 39,4 százalékat, a 31—40 százalékos pótdóóval bírók 5 százalékat, a 41—50 százalékos pótdóóval bírók 7 százalékat, 51—60 százalékos pótdóóval bírók 9 százalékat, 61—70 százalékos pótdóóval bírók 11 százalékat, 71—80 százalékos pótdóóval bírók 14 százalékat, a 81—90 százalékos pótdóóval bírók 17 százalékat, a 90 százalékos pótdóóval bírók 1908. évi fedezeti hiányuknak 21 százalékat kapják segélyül. Kijelentjük, hogy ez a felosztási mód nem felel meg az állandó bizottság megállapodásának, amennyiben az állandó bizottság egy szűkebbkörű bizottságot küldött ki a kebeléből a felosztás módjának a megállapítása végett, amely kis bizottság azután magáévá tette dr. Szentpáli Istvánnak, illetve a r. t. városok polgármesterei tavalyi orsz. értekezletének azon álláspontját, hogy a városok az állami feladatok ellátásáért felmerülő kiadásai megtérítését kapják az államtól még pedig olyképen, hogy amelyik város nagyobb pótdóóval küzd, az nagyobb arányu, amelyiknek pótdóója kisebb, az az állam funkciók ellátásáért felmerült kiadásai kisebb százalékat kapnak az államtól megtérítésképpen. A százalékok kiszámításában konkrét megállapodás nem történt, hanem ennek matematikailag is pontos kiszámítására és ily irányu törvénytervezet kidolgozására Lukács Ödön kongresszusi előadó, Nagyvárad város pénzügyi tanácsosa — elismert szaktekintély kéretett fel. Ennyit tartottunk szükségesnek helyreigazítani, nehogy a városok a helytelen hírlapi közlemények által félrevezetessenek.

— **A brassói magyar jótékony nőegylet tagjaihoz.** Mindazon tagokat, kik a „Brassói Magyar Jótékony Nőegylet”-nek folyó hó 22-én délután 3 órakor a tanítói otthonban (Szent-János utca 25) tartandó rendkívüli közgyűlésére meghívót tévedésből nem kaptak volna, ezúton tisztelettel meghívja az elnökség.

— **A marólugárusítás ellen.** Fehér vármegye törvényhatósági bizottsága az orvosszövetség fehérvármegyei és székesfehérvári fiókjának kérelmére elhatározta, hogy felír a belügyminiszterhez a marólug kismértékben való árusításának tiltásáért, vagy legalább kö. árusításáért. Az egyes háztartásokban azelőtt szokásos szükségességek lúgoldathoz az ártalmatlan fahamut használták. Az utóbbi időben azonban csupán kényelmi szempontból a veszedelmes hatású marólugot vásárolják erre a célra. Már pedig a marólugnak számtalan áldozata van. Elég beszédesen szólnak erről a lapok hírvatai és a törvényszéki statisztika egyaránt. Elég az, hogy a szülő csak egy pillanatra távozzék a marólug mellől és hagyja őrizetlenül kis gyermekét. A gyermek a kíváncsiságtól, vagy játékoszöntől hajtva, babrálni kezd a marólugot tartalmazó edénnyel és kész a veszedelem. Ma, amikor a gyermekvédelem olyan nagy lendületet vett, amikor főleg Magyarországon egymással nemes versenyre kelve, szinte napról-napra szaporodnak a gyermekvédelmi intézmények, igazán csak dicsérendő, hogy Fehér vármegye törvényhatóságának figyelme kiterjedt erre a fontos dologra. Fehér vármegye a belügyminiszterhez intézett feliratát pártoló állásfoglalás céljából megküldte a társörvényhatóságoknak, így Brassó vármegye tör-

vényhatóságának is, s nem kételkedünk, hogy törvényhatóságunk fel fogja ismerni a kérelem fontosságát s felkarolva a Fehér vármegye nemes intencióját, a maguk részéről is kérelmezni fogják, hogy a belügyminiszter tiltsa el, vagy legalább korlátozza az annyira veszedelmes marólug árusítását.

— **Állategészségügy.** A alvidéki főszolgabíróságtól érkezett jelentése szerint Szentpéter községben a ráhkór állatbetegség megszűnt.

— **Bűvésztétel.** Carmelini, a városunkban is jól ismert bűvészmester szerdán és esütörtökön, este 8 órakor az Európa szálló éttermében terített asztalok mellett előadást tart. Az érdekesítő bűvésztételre felhívjuk olvasóink figyelmét. Belépti díj 1 korona.

— **Székely kör a fővárosban.** Felkértünk a következő felhívás közlésére: Budapesten 1901-ben egy kör alakult „Székely kör” címen, s feladatául a fővárosba kerülő székely és erdélyrészi magyar fiúk anyagi és erkölcsi felkarolását tűzte ki. Mindenesetre ahhoz, hogy nemes feladatát megvalósíthassa, nem elég az önmaga gyenge ereje, hanem az erdélyrészi magyarok és székelyek által is bizonyos segélyre van szükségük. S csodálatos a közöny, mellyel egész Erdély viseltetik ez egyesülettel szemben. Pedig a mi fiainkról van szó. A mi fiainkról, kiktől Erdélynek, szűkebb hazának felvirágoztatását várjuk. Kikről azt reméljük, hogy majd szűkebb társadalmunknak buzgó munkásai lesznek. De hát, hogy várjuk ezt, ha testvéreik, apáik, anyáik, hazájuk nem siet segítségükre! Diák otthon akarnak létesíteni erdélyrészi fiúk számára, de mivel? Intézeteink, hatóságaink semmi segélyt nem nyújtanak. A kör ez iskolai év elején újra hozzálátott a munkához s hozzánk fordul, segítsétek őt! Vegyétek pártfogástokba, ne hagyjátok elveszni gyermekeiket. Támogassátok adományaitokkal! Minden adomány, melyet nyújtotok a székelység s Erdély várának egy-egy erős köve. Minden megkeresés vagy adomány Jancsó Benedek urhoz (: Budapest, VII. Hernád u. 54. III. 3. :) intézendő, de lapunk révén is odajuttathatjuk.

— **Birkózások a cirkuszban.** A Stutzbart-cirkuszban folyó nemzetközi birokverseny kedd esti mérkőzésének eredménye a következő: Lebouché erős küzdelem után legyőzte Sturmot, Hitzler pedig 40 perc alatt győzött Peyrusse ellen, ezen győzelmével biztosítva magának az első díjat.

Törvényszék.

Brassó, 1909. nov. 16.

A falurossza halála.

(A X. esküdtszéki tárgyalás.)

(Saj. tud.) Capatina János és Chirisu felsőporumbáki lakosok, az ősszel Lazarus Isailát, a község falurosszát ennek saját portáján megtámadták és egy-egy vasvillával addig ütötték ott, ahol érték, amíg egyet is moccant. Azután pedig annak rendje és módja szerint elmentek a csendőrhöz és feljelentették magukat.

Ezt az ügyet tárgyalta tegnap és ma, az esküdtbíróság Ábrahám István elnöksége alatt. A vádat dr. Vernes István, a védelmet

pedig dr. Poduba Virgil és dr. Venter Gusztáv képviselték.

A néhai sértett édesanyja és egyetlen örököse képviselőjében a magánjogi igények megóvása végett dr. Fábián Tibor jelent meg.

A két napig tartott főtárgyalás során, úgy a vád, mint a védelem a bizonyítékok egész légióját vonultatta fel. A bizonyítási eljárás befejezte után és a vádbeszéd elhangzásával, mely szándékos emberölés büntetével vádolja a vádlottakat, a védők terjesztették elő védelmüket, mely különösen a jogos önvédelem bebizonyítására irányult.

A bíróság az esküdtek marasztaló verdiktje alapján a vádlottakat 1½—1½ évi börtönre ítélte. A védelem, valamint maguk a vádlottak is felebbeztek az ítélet ellen.

Telefon — Távirat.

(Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. november 16.)

Minisztertanács.

A kormány tagjai ma délelőtt 11 órakor minisztertanácsra gyűltek össze.

A formális minisztertanács mindössze 15 percig tartott, mely idő alatt a miniszterek folyó ügyeket intéztek el, azonban a kabinet tagjai továbbra is együtt maradtak, hogy a kibontakozás lehetőségeiről tanácskozzanak.

A minisztertanács végeztével Andrassy hagyta el elsőnek a tanácskozási termet.

Az ujságíróknak, akik a tanácskozás eredménye felől tudakozódtak nála, kijelentette, hogy nem mondhat semmit, annál is inkább, mert a minisztertanácsról hivatalos kommunikát adnak majd ki.

Egy ujságíró azon kérdésére, hogy a kormány tagjai megállapodásra jutottak-e már végre, a miniszter röviden így válaszolt:

— **Mi már régen megállapodtunk!**

Wekerle sem volt sokkal közlékenyebb. Kijelentette, hogy a kormánytagjai belementek a bankkérdés részleteinek tárgyalásába, azonban a kérdés körül fölmerült részletek fölött az idő rövidségére való tekintettel, napirendre térni még nem sikerült.

Utolsónak Kossuth és Apponyi hagyták el a tanácskozási termet, akik kocsira ültek és mentek — körhelyiséget keresni az új Kossuth pártnak.

Kossuth üdvözlése.

A Kossuth párt tagjai ma Sággy Gyula vezetésével testületileg tisztelegtek Kossuth Ferencnél, hogy a minisztert 68 éves születésnapja alkalmából üdvözljék.

Sággy Gyula tolmácsolta Kossuthnak a párt ragaszkodását és tántoríthatatlan hűségét, kijelentve, hogy azok, akik a kritikus napon Kossuthhoz csatlakoztak, bármilyen legyen is a sors köny-

vében megírva, a vezérüket elhagyni nem fogják soha.

Sággy Gyula szavait a párt tagjai tüntető tapsokkal és lelkes éljenzéssel kísérték.

Kossuth röviden válaszolt a szónok szavaira.

Jól esik — ugymond — a pártja ragaszkodását látnia. Nehezen vált meg a régi otthontól, de neki politikai meggyőződésévé vált, hogy csak megvalósíthatót lehet követelni. Lehetetlen volt eltűrnie, hogy a régi függetlenségi párt nem fogadta meg tanácsait. Ő nem akarta — mondta a miniszter a meggyőződés hangján — egy nap-tári időpont elérhetéseért az országot válságba sodorni. Azzal, hogy az önálló magyar jegybanknak 1911-re való felállítását kivihetetlennek tartja, még nem tért el a függetlenségi párt elveitől, amelyeket megtagadni nem is fog soha.

Kossuth szavait a lelkesedés viharja kísérte.

A párt tagjai azután Kossuthot sorra üdvözlötték.

Kutassy felszállt.

Kutassy, a geniális magyar aviatikus ma újból kísérletezett a Rákos mezején repülőgépeivel.

A kísérletek pompásan sikerültek.

A jövő héten Kutassy meghívott közönség előtt fog felszállni.

Meggyilkolt püspök.

Milanóból jelentik, hogy a közeli Limában bombát hajítottak a Kuskói püspök kocsija elé.

A bomba lellobbant és a püspököt, a kocsist és a lovakat darabokra szakgatta.

A gyilkos a helyszínén főbelötte magát és meghalt. Nem tudják, hogy kicsoda.

Nyiltér.)*

Tudomásul.

Célzatos hazugságok ellen kénytelen vagyok kijelenteni, hogy **igenis** folytatom orvosi gyakorlatomat: Orvosi laboratórium és villamos-gyógyászati berendezés ideg és belbetegségek részére.

Legmodernebb gyógy mód.

Fő javallatok:

Általános idegesség (neurasthenia, hysteria) Álmatlanság; Fejfájás; Idegfájdalmak; Idegzsabák (neuralgiák, ischiás); Hűdés (paralýsis); Gerincvelő sorvadás (tabes); Köszvény és csusz (rheuma); Gyomor- és szívbajok; Női bajok stb.

Az összes orvosi tudományok tudora:

Dr. KENYERES ARTHUR.

(Főtéri Czell-palota I. emelet.)

Rendel 1/12—1/11-ig.

A „BRASSÓI LAPOK” előfizetési díja.

HELYBEN vagy VIDÉKRE:
házhöz hordva. postán küldve.

Egy évre	20.—
Fél évre	10.—
Negyed évre	5.—
Egy óra	1.70

Előfizetni bármely naptól kezdve lehet
Mutatványszámokat készséggel küldünk.

AZ UJSÁG.

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.

Társszerkesztő: dr. Agai Béla.

Főmunkatársak:

Herczeg Ferencz, Kenedi Géza,

Kóbor Tamás, Kozma Andor,

Mikszáth Kálmán.

Előfizetési árak: 1 hónapra 2 K 40 f,
1/4 évre 7 K, fél évre 14 K, egész
évre 28 K. „AZ UJSÁG” a „DIVAT-
SALON”-nal együttesen előfizetve
1/4 évre 9 K. o o

Cím: „AZ UJSÁG” kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-ut 54.

Vidéki előfizetők figyelmébe: Vidékről Budapestre érkező, itt tartozkodó vagy átutazó előfizetőinknek az „Olvasóterem” New-York-Palota, Erzsébet-körút 9., nyitrendekkel, fürdők prospektusával és egyáltalában minden tudnivalóval a legkészségesebben áll rendelkezésre. o o o
Az „Olvasóterem” reggel 8-tól este 8-ig van nyitva. o o o o o o o o o o

Ujdonság!

Legújabb zeneművek

Igloi diákok

Irta és zenéjét szerzette

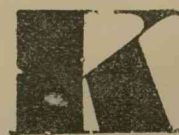
FARKAS IMRE.

Zongora és ének 2 kötetben a K 3.-

Kapható a „Brassói Lapok”-nál
—: és Grünfeld Samunál. —:

Ujdonság!

KAPHATÓK jutányos árak és feltételek mellett — részletfizetésre is — elsőrangú gyártmányu minden fűtő- és varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbútorok, képek, tükrök, inga és zsebóra, aranynevelő szalon-gárnitúrák, divánok, matracok, fali- és futószőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntösök, mék kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítenek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szőllősy Zs.

Brassó, Kapu-utca 60.

Ügyönkök megfelelő fizetés mellett felvétetnek.

1500 öl

I-ső rendű bükküzifa 120 cm. hosszú,
Bergel János, Rozsnyó 571 sz. a.

kapható.

Megrendelések Kapu-u. 60 sz. a. (a
vendéglőben vétetnek fel.)

Egy öl ára, házhoz szállítva 32 kor.

Egy tanuló azonnal fel-
vétetik (2195)

Grünfeld József órásnál,
Kapu-utca 49. szám.

A Kolostor- és Árvaház-utcában

2 ház 2189.

elköltözés végett azonnal eladó.

Tudakozódni Rétsor 2 szám alatt.

Hann Károly

(Sárkány)

Kávéház- és vendéglőjében

kitűnő ital és étel, természetes borok

olcsó árak mellett szolgáltatnak fel. 2164

Óriási választék

mindenféle levelezőlapokban

12 drb brassói látképes levelezőlap

egyesen csak 30 fillér * színezve egyesén 70 fillér

Képes levelezőlap ajándékok, művészkártyák, tájképek
festő-műtárak a legszebb kivitelben a legolcsóbban a

„BRASSÓI LAPOK”

könyvkereskedésében, KAPU-U. 64. szerezhethők be.

SINGER varrógép
BRASSÓ,
Kapu-u. 23 sz.
Csakis a védjeggyel!

Kellemen Ferenc a „Fehér-templomhoz”
gyógyszertára —
Kolostor-utca 8. szám alatt.

Ajánlja kitűnő saját készítményű biztos hatású

Vénus eréme	1 tégely	— 80 f
Vénus szappan	1 darab	— 60 f
Vénus powder	1 doboz	1.20 f
Petrolin hajszesz	1 üveg	2.— f

Nagy választék különlegességekben, ásvány
vizekben parfümökben és gummiárúknak.

A ki jó villásreggelit és egy jó
pohár erdélyi bort vagy friss-
sen csapolt söröt akar inni, az
jön a tanács-házi pincébe

Kodesch Viktor-hoz
szembe a közuti v. megállóhelyvel

„A régi Tanács-házban”
Buzsor 4. sz.
alatt levő borkimérésben úgy
helybeliek, mint idegenek
kitűnő borokat
kapnak. (Asztali és patakborkok)

JÓ BOROK.

(asztali és patakborkok)

A „Fehér kaka”-hoz
clmzett borkimérésben állan-
dóan raktáron vannak.
— Kapu-u. 20. sz. a. —

Központi Nr. 1. Szálló Brassó.
A város és vidék közönsé-
gének találkozó helye. Ké-
nyelmes, tiszta szobák. Gyö-
nyörű tánc- és étterem.
Kitűnő konyha. Valódi jó italok.
Pontos kiszolgálás. Omnibusz a
vasútállomáshoz.
Whynanek József,
szállodás.

Első brassói
mű és borotva komornakészítő
Nagy raktár
finom acélárúknak.
Szolid kiszolgálás! Valesio J. utóda
Kapu-utca 18.

Pásztori Sándor
sodronyszövet-fonat kert-
kerítés és ruganyos acél-
sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Tellmann Vilmos és Tsai.
posztógyára, BRASSÓ.
Hátulsó-utca 50—56 szám alatt.
Ajánlja saját készítményeit.
mindenféle
posztókban és flanellekben.

Foith György és Társa
kötőgyár, rövid- és szőrő-áru üzlet
nagyban és kicsinyben
Kapu-utca 24. sz.
Saját gyártmányú kötött-áru. Min-
denféle harisnya és trikó-áruk olcsón
és nagy választékban kaphatók.

Friedrich „PFAFF” varrógépek
Wetzel Otto
BRASSÓ.
Weisz-Mihály-u.
30. szám alatt.
csakis a védjeggyel.

Legnagyobb választék kongrésztövekben.

Hímzőfonalak.

Hölgyek, akik szép kézimunkát
venni akarnak, győződjenek meg arról,
hogy én csak finom árut tartok.

Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra,
asztalneműre monogrammok 5—6 óra alatt
bármily mennyiségben hímzettetnek.

Weisz Mihály-u. 4. **BOLESCH FRIGYES**
(Czopay-féle ház.)

Előnyomat.

Mindennemű fehérnemű készítése.

Szülő szálloda

→ Medgyes. →

Ajánljuk ujonnan beren-
dezett szállodánkat.

Wéber és Arva.

Az Eszterházy és tanács-ház
pincékben kaphatók a legjobb
és legtisztább erdélyi borok.
Friss villásreggeliről mindig
gondoskodva van.

GOLDSTEIN B. mellfüző különlegességek Kolostor-utca 21.

Hirdetések felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Iskola Alapítvány, Községi Könyvtár, Egyházi Könyvtár, Pótl. Szóla - BCU, Eluj

Értesítés.

Vagyok bátor tisztelettel értesíteni úgy a városi, valamint a vidéki nagyérdemű hölgyközönséget, hogy BRASSÓBAN, KAPU-UTCA 52. sz. a. egy a mai kornak teljesen megfelelő

női divat-szalont

nyitottam, ahol a legelső párisi, londoni és berlini modellok szerint készítek kifogástalan izlésű Jacot kostüm, bolero, hauserock, ulsterrock, lovaló kosztümöket stb. — Párisban négy évi, Berlinben egy évi tanulmányaim alapján abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelek. Főtörekvésem fog lenni: pontos, szolid és jutányos kiszolgálás.

Kérve a nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogását maradtam
2194 kiváló tisztelettel: JÁNÓ SÁNDOR,

Hirdetmény.

A fogarasi m. kir. állami ménes állományából 1909. november 19-én délelőtt 10 órakor a fogarasi hetivásáron 5 drb. selejt ló nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladatik.

—2196—

Méneparancsnokság.

T. e.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az itteni piacon egy

lisztrakta

nyitottam, hol nagyban és kicsinyben kizárólag vidéki búzából s a saját malmomban őrlött liszteket árusítok.

A legjobb minőségben kikészített lisztjeimen kívül mindenféle.

HÜVELYES TERMÉKEK

és tengeri liszt kaphatók a legjutányosabb napi árakban.

Szíves pártfogásukért esedezve, jegyzek

kiváló tisztelettel

GALTER EM.

Árvaház-utca 4. sz.

GYOMORBÁNTALMAKNÁL

a világ legjobb háziszere a: „NOVICUM”
székely-havasi gyomorkeserű.

Egy kísérlet mindenkit meggyőz arról, hogy ezen ideális háziszser az első segítség a háznál.

Kapható mindenütt, vagy megrendelhető a készítőnél 1 K 20 f. és 2 K.-s üvegekben — próba üveg 60 fillér

Készíti: KÁRPÁTI JÓZSEF, Árkos (Háromszék-várm.)

Főraktár Brassóban: MÜLLER GYULA utóda,
TARTLER ALFRED, fűszer nagykereskedő cégnél.

1982

Hirdetmény.

A kovásznai fürdő részvénytársaság közhirre teszi, hogy a bérletében levő „Hankó” és „Horgász” ásványvíz forrásokat valamint a „Pokolsár,” fürdőt az 1910-ik év január 1-től kezdődő 20 (husz) egymásután következő évre albérletbe adja.

Az albérletbe adás 1909 december hó 6-ik napján d.e. 11 órakor a „Kovásznai takarékpénztár r. t.” helyiségeiben megtartandó szóbeli és ezt követőleg zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverés útján fog történni. A fürdő r. t. igazgatóságához címzendő írásbeli ajánlatok legkésőbb 1909 december hó 6-ik napjának déli 12 órájáig adandók be. A később érkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Ajánlatok tehetők az ásványvizekre és a Pokolsár fürdőre együtt, és külön-külön is.

Kikiáltási ár a „Hankó” és „Horgász” forrásokra vonatkozólag 5000 (ötezer) korona, — a Pokolsár fürdőre vonatkozólag 1000 (egyezer) korona. Ezen alul sem az ásványvizek sem a fürdő albérletbe adatni nem fognak.

Ajánlattevők kötelesek a kikiáltási ár 10 (tíz) százalékát kész- vagy óvadékképes értékpapirokban ajánlatukkal egyidejűleg a fürdő r. t. igazgatóságánál készpénz képpen letétbe helyezni. A kik az árverésre írásbeli ajánlatot adtak be s ehhez a bánatpénzt mellékeltek, — azok a szóbeli árverésen újabb bánatpénz letétele nélkül is részt vehetnek.

Az írásbeli ajánlat 2 tanu által előttemezve, ajánlattevő által sajátkezűleg aláírandó s kijelentendő abban, hogy ajánlattevő a részletes árverési és szerződési feltételeket ismeri és elfogadja.

Megjegyzés: Ugy a „Hankó” mint a „Horgász” források vizeinek kizárólagos elárúrási joga csak ezen év végéig van a Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli r. birtokában, tehát az esetleges albérlet mint kartellen kívül álló ásványvizet lesz jogosítva ezen kiváló minőségű vizeket értékesíteni.

A részletes árverési és szerződési feltételek Dr. Bajkó Zsigmond kovásznai ügyvéd irodájában 1909. november hó 20-tól kezdve megtekinthetők, s érdeklődőknek klvánatra megtekinthetők.

Kelt Kovászna, 1909. november 12-én.

A kovásznai fürdő részvénytársaság igazgatósága.

—2102—

EREDETI

Victoria, Köhler, Afranna,
Wettina, Gritzner

VARRÓGÉPEK

felülmulhatatlanok minőségben, kiállításban és munkaképességben. Csak elsőrangú gyártmányok.

Képviselő:

Moser Mihály,

Brassó, Kapu-utca 39.

Legnagyobb mechanikai javító-műhely, írógépek és gramofonok is kijavíttatnak.

Osztálysorsjegyet
vegyen csak

FRIEDE GYULA és Társa

osztálysorsjegyv
főáruháiban

BRASSÓ, Kolostor-utca 36.

NAGYSZEBEN, Disznódi-utca 1.

Hivatalos ár: $\frac{1}{4}$ sorsjegy K 1-50. $\frac{1}{2}$ sorsjegy K 3-—. $\frac{3}{4}$ sorsjegy K 6-—. 1 sorsjegy K 12-—

Siessen, mert legfőbb ideje, miután az I. osztály huzása már november hó 18. és 20-án lesz.